

fréttabréf **bssl**

Haustfundir sauðfjárræktarinnar 2010

Hinir árlegu haustfundir sauðfjárræktarinnar verða haldnir 24. og 25. nóvember n.k. Fundað verður á eftirtöldum stöðum:

Miðvikudaginn 24. nóvember.

Smyrlabjörg ..... kl. 14:00

Hótel Kirkjubæjarklaustur ..... kl. 20:00

Fimmtudaginn 25. nóvember.

Heimaland ..... kl. 14:00

Pingborg ..... kl. 20:00

Á fundunum verður farið yfir hauststörfin, hrútar verðlaunaðir, Jón Viðar frá BÍ heldur tölu um hrútakostinn á Sauðfjarsæðingastöð Suðurlands og Sveinn hjá Búnaðarsambandinu fer yfir stöðu hennar. Léttar kaffiveitingar að vanda.

Hrútaskránni verður dreift á fundunum en hún er nú þegar komin út og er hægt að nálgast hana á skrifstofum Búnaðarsambandsins eða á heimasíðu þess www.bssl.is

EFNI BRÉFSINS:

Samanburður á breytilegum
kostnaði á Sunnu búum... 2

Fréttir frá Félagi kúabænda
á Suðurlandi..... 3

Skil á forðagæsluskýrslum4

Örmerkingar hrossa 4

Nýr DVD diskur..... 4

Á DÖFINNI:

- **24.-25. nóvember 2010**
Haustfundir
sauðfjárræktarinnar
- **26. nóvember 2010**
Námskeið: Fjárvis.is;
Höfn í Hornafirði
- **2. desember 2010**
Námskeið:
Sauðfjarsæðingar;
Stóra -Ármót

Skýrsluhald í sauðfjárrækt – skil á vorupplýsingum

Þeir bændur sem enn hafa ekki að fullu gengið frá vorupplýsingunum verða að gera það nú þegar. Til að falla ekki út úr gæðastýringunni verða bændur að skila inn haustupplýsingum fyrir 1. febrúar ár hvert. Eftir því sem skilum á vorupplýsingum seinkar þá seinkar uppgjöri fyrir vorið sem seinkar svo skilum á haustupplýsingum. Einnig er haustuppgjörið á fullu skriði þessa dagana hjá BÍ og vorupplýsingum safnað saman frá mörgum bæjum til uppgjors. Margir www.fjarvis.is notendur eiga eflaust bara eftir að ýta á „skil að vori“ á gulu stikunni vinstra megin. Gögnin eru ekki gerð upp fyrr og þ.a.l fá bændur ekki haustbókina. Þeir sem skila vorbókum vinsamlegast sendið þær til Bændasamtaka Íslands. Ef einhverjir eiga í vandræðum með að skrá inn í fjarvis.is geta þeir haft samband við Póreyju hjá Búnaðarsambandinu.

Samanburður á breytilegum kostnaði á Sunnu-búum

Nýlega var unnin athugun á þróun breytilegs kostnaðar á kúabúum innan SUNNU-verkefnisins. Verkefnið var unnið að frumkvæði Landssambands kúabænda með hliðsjón af samþykkt ályktunar frá síðasta aðalfundi samtakanna um skoðun á möguleikum á lækkun framleiðslukostnaðar næstu 10 árin innan greinarinnar.

Pegar farið er að velta fyrir sér þróun kostnaðar við mjólkurframleiðslu er hægt að gera það á nokkra mismunandi vegu. Ólíkar kennitölur geta gefið ólíkar niðurstöður. Framlegð, framlegðarstig, framlegð á árskú og breytilegur kostnaður á lítra gefa hvað gleggsta mynd af afkomu í greininni. Þessar kennitölur hafa allar bæði kosti og galla. Eftir nokkrar vangaveltur var ákveðið að skoða sérstaklega breytilegan kostnað á lítra. Bú með lægstan breytilegan kostnað á lítra eiga að vera að framleiða ódýrustu mjólkinn burt séð frá fjárfestingum búanna í húsum eða kvóta. Niðurstöður síðustu ára hafa sýnt að allmikill breytileiki er innan Sunnu-hópsins á einstökum kostnaðarliðum innan breytilegs kostnaðar.

Aðferðafræðin sem notuð var til að skoða breytilegan kostnað var skilgreind eftirfarandi:

- Skoðaðar niðurstöður síðustu 5 ár, með tilliti til breytilegs kostnaðar á einstökum búum.
- Valið til að byrja með 20 búá úrtak hvert ár, þau 20 bú sem voru með lægstan breytilegan kostnað á lítra hvert ár fyrir sig.
- Eftir þessa fyrstu skoðun, var kannað hversu mörg bú í hópnum voru á þessum 20 búá lista öll árin eða 4 ár af 5. Í ljós kom að 11 bú uppfylltu þessar kröfur.
- Sá hópur sem kom til skoðunar í framangreindu úrtaki þurfti einnig að uppfylla þær kröfur að hlutfall búgreinatekna af annarri starfsemi en mjólkur-

framleiðslu og nautgripakjöti færi ekki yfir ákveðið hlutfall, nálægt 10% (10 kr/l árið 2007, framreiknað með verðlagsbreytingum fyrir önnur ár). Þetta var gert til að útiloka sem mest áhrif annarra búgreina á niðurstöðurnar. Með þessu móti fæst mjög hreinn samanburður á tekjum og kostnaði sérhæfðra kúabúa.

- Allur samanburður var unninn á grunninum krónur/innlagðan lítra – **tölur færðar að verðlagi 2009.**

Niðurstöður

- Í ljós koma að úrtakshópurinn samanstendur að meðaltali af stærri einingum, bæði í greiðslumarki og innlögðu magni. Munurinn var tæp 20% í stærð miðað við innlagt magn. Meðaltalstölur síðustu fimm ára fyrir innlagt magn var um 285.000 lítrar hjá úrtakshópnum (11 bú).
- Svipað afurðastig var milli hópanna, lítrar/árskú.
- Öll árin, 2005 til 2009, voru allir liðir breytilegs kostnaðar lægri hjá þessum 11 búum en hópsins í heild nema verktakakostnaður sem var hærri á úrtaksbúunum.
- Mest munar á rekstri búvéla en minnst á kjarfóðri og annarri þjónustu.
- Þegar niðurstöðurnar eru bornar saman í heild milli hópanna – annars vegar þessara 11 búá í samanburði við önnur bú í verkefninu þá kemur eftirfarandi fram, sjá töflu 1.

Athyglivert er að þessi 11 bú eru öll árin að skila eigendum sínum mun meiri afgangi að teknu tilliti til breytilegs kostnaðar en önnur SUNNU-bú á sama tímabili, að meðaltali var þessi munur um 8 kr/innlagðan lítra á ári.

Við skoðun á öðrum kostnaðarpáttum í búrekstri búanna þá virtist þessi munur vera einnig til staðar úrtaksbúum í vil.

Séu þessar tölur yfirfærðar t.d. á 300.000 lítra bú þá er hægt að segja að viðkomandi bú hafi um 2,4 milljónir

Tafla 1. Breytilegur kostnaður eftir árum

Breytilegur kostnaður samtals	2005	2006	2007	2008	2009	Meðaltal
Meðaltal Sunnu-búanna án 11 bestu	47,7	47,5	47,8	50,4	49,4	48,6
Meðaltal 11 lægstu Sunnu-búa í BK	40,8	39,7	39,3	42,1	40,8	40,5
Mismunur [kr/l]	-6,9	-7,8	-8,5	-8,3	-8,6	-8,0
Mismunur [%]	-14,53%	-16,40%	-17,83%	-16,55%	-17,40%	-16,55%

Fréttir frá Félagi kúabænda á Suðurlandi

Á síðasta aðalfundi félagsins var ályktað um að félagsráð myndi fjalla um laun stjórnar og félagsráðs. Stjórn félagsins hefur skipað nefnd til að skoða þessi mál. Í henni eru Kjartan Magnússon í Fagurhlíð, Bóel Anna Þórisdóttir á Móeiðarhvoli og Valdimar Guðjónsson í Gaulverjabæ, þá er nefndinni einnig falið að fjalla um akstur stjórnar og félagsráðs svo og árgjald félagsins. Gjaldkeri félagsins, Elín B. Sveinsdóttir í Egilsstaðakoti, kallar nefndina saman og mun starfa með henni. Nefndin mun síðan skila tillögum til næsta aðalfundar félagsins.

Félag kúabænda á Suðurlandi hefur staðið fyrir söfnun til Mæðrastyksnefndar á þessu ári á sama formi og var á síðasta ári. Nú hafa safnast á þessu ári 479.800 kr. frá janúar til og með október og vill félagið þakka þeim fyrir sem hafa lagt söfnuninni lið. Enn er hægt að nálgast viljayfirlýsingarblað um framlag í söfnunina á heimasíðu Bssl > FKS Ekki er þörf minni en áður. Nefnd innan félagsráðs sem fjallar um tilraunastarfið að Stóra - Ármóti en í henni eru Sigurður Þór Þórhallsson Öfundarhorni, Jóhann Nikulásason Stóru - Hildisey, Bóel Anna Þórisdóttir Móeiðarhvoli, Guðmundur Ómar Helgason Lambhaga, Ásmundur Lárusson Norðurgarði, Guðrún Helga Þórisdóttir Skeiðháholti og Þórir Jónsson Selalæk.

Nefndin hélt fund 26 október s.l. með tilraunastjóranum á Stóra - Ármóti, Grétari Hrafni Harðarsyni Tilgangur fundarins var að skiptast á skoðunum um tilraunarstarfið og að FKS komi með ábendingar og tillögur um frekari tilraunir.

Rætt var um eftirtalin atriði.

- Fóðurjurt sem gefur góða uppskeru í fyrri og seinni slátt
- Að hækka próteinprósentu í mjólk út frá samsetningu fóðurs.
- Hvernig eigi að taka fyrir sogvandamál hjá kvígukálfum.

Fóðurjurt sem gefur góða uppskeru.

Rýgresi talið álitlegt Álitleg afbrigði eru á markaði. Rætt um sáningaaðferðir, verklag við jarðvinnslu, sáningu á byggi sem grænófóður og kynningu á niðurstöðum tilrauna.

Tilraunarstjóri hvattur til að gera tilraun með sáningu á rýgresi til fóðurs.

Að hækka prótein í mjólk.

Mikið hefur verið unnið undanfarin ár í þeim efnum, samspil orku og próteins í fóðri ræður þar mestu um próteinmagn í mjólk. Nýtt fóðurmatskerfi Norfor rætt og hvernig það komi bændum best að notum.

Sogvandamál hjá kvígukálfum.

Það var ekki mikið rætt þó vandamálið sé fyrir hendi en í framhaldi af því greindi tilraunarstjóri frá tilraun sem hafin er, þar sem er verið að bólusetja kýr gegn júgurbólgu. Tilraunin fer fram á St- Ármóti, Hvanneyri og á fimm býlum öðrum.

Niðurstaða þessara umræðna var sú að fara af stað með leiðbeiningar og ráðgjöf um fyrirbyggjandi aðgerðir gegn júgurbólgu í mjólkurkúm og þá meira á hjarðvísu en að beina sjónum að einstökum gripum. Að lokum var rætt um tilraun sem fór fram á St- Ármóti s.l. vor á dreifingu á mykju bæði niðurfelling og yfirborðsdreifing. Leggja þarf áherslu að birta umfjöllun um tilraunina sem fyrst þegar niðurstöður eru ljósar.

Næsti fundur félagsráðs FKS er áætlaður um næstu mánaðarmót.

Stjórn Félags kúabænda á Suðurlandi

meira eftir til ráðstöfunar á ári til að takast á við aðra liði rekstrar eins og hálf fastan kostnað, fyrningar, fjármagnskostnað og til eigin launa. Þetta jafngildir um 200.000 krónum á mánuði!

Þessi 11 bú eru mjög mismunandi, bæði að stærð og fyrirkomulagi, þarna eru róbótafjós, mjaltabásafjós og fjós með rørmjaltakerfi. Hins vegar virðast þau öll eiga

það sammerkt að **bústjórnin eru mjög góð** og öðrum til eftirbreytni ! Mikilvægt er því að leita í smiðju þeirra hvernig staðið er að ákvörðunartöku með einstaka búrekstrarlega þætti sem greinilega skila mjög merkjanlegum árangri í heildarrekstri búanna.

Runólfur Sigursveinsson

Skil á forðagæsluskýrslum

Við minnum á að skilafrestur á forðagæsluskýrslum er til 20. nóvember n.k. skili menn eyðublöðum en til 10. desember noti menn rafræna skráningu á www.bustofn.is en það er nýr vefur til rafrænnar skráningar forðagæsluskýrslna. Öllum sem skiluðu forðagæsluskýrslu síðasta haust hefur nú að venju verið send eyðublöð haustskýrslu ásamt leiðbeiningum um útfyllingu og skil. Hins vegar stendur umráðamönnum búfjár einnig til boða að að skila upplýsingum um bústofn og forða rafrænt. Með rafrænum skilum er skráning upplýsinga um heyrforða til muna einfaldaður.

Aðgangur að vefforritinu er veittur gegn rafrænu auðkenni (island.is), sambærilegt við skattaskýrsluskil. Þannig skráir umráðamaður búfjár sig inn á www.bustofn.is með kennitölu og sama veflykli og inn á www.skattur.is.

Grétar Már Porkelsson hefur tekið við sem búfjárefartilitsmaður í Mýrdalshreppi og skal skila forðagæsluskýrslum til Búnaðarsambands Suðurlands, Litlubrú 2, Nýheimum, 780 Höfn.

Örmerkingar hrossa

Eigendur og umráðamenn hrossa eru minntir á að samkvæmt reglugerð um merkingar búfjár skulu öll hross vera örmerkt og ásetningsfolöld skal örmerkja við hlið móður fyrir 10 mánaða aldur. Búnaðarsambandið tekur að sér að örmerkja og er hægt að hafa samband við einhvern eftirtalinna:

Halla Eygló Sveinsdóttir, sími 480 1800, netfang: halla@bssl.is,

Pétur Halldórsson, sími 487 1513, netfang: petur@bssl.is,

Grétar Már Porkelsson, sími 470 8088, netfang: gretar@bssl.is.

Margar sunnlenskar landbúnaðarfréttir á nýjum DVD diskum

Magnús Hlynur Hreiðarsson, ritstjóri Dagskrárinnar, Fréttablaðs Suðurlands og fréttamaður sjónvarpsins á Suðurlandi hefur nú gefið út DVD disk með úrvali af skemmtilegum sunnlenskum sjónvarpsfréttum, sem hann hefur unnið síðustu 12 ár, eða frá 1998 til 2010. Á disknum eru 85 fréttir á 85 mínútum, ásamt tæplega 20 mínútna aukaefni af sunnlenskri tónlist þar sem Karlakór Rangæinga, Karlakór Hreppanna, Karlakór Selfoss, Jórúkórinn og Hörpukórinn á Selfossi koma m.a. við sögu. Á disknum er mikið af sveitafréttum, t.d. um tvíburafolöld, syngjandi hund, prestur úti að ganga með lamb, ilmvötnum sprejjað á heyrúllur, sungið í Tungnaréttum, þriggja vikna önd að bera út póst, lamb með tvö höfuð, knattspyrnuhundurinn Kolla og svona framvegis og framvegis. Diskurinn fæst í Bjarnabúð í Reykholti, Bónus á Selfossi og Hveragerði, Krónunni, Selfossi, MM, Selfossi og á Olís á Selfossi, Hellu og Olís í Norðlingaholti í Reykjavík.

